

23.1.17

הקמת ועד עובדים בארבעה פרקים / מאמר

הקמת ועד עובדים הוא דבר חיוני בבואכם לטעון לעניין מצב העובדים. יש חשיבות רצינית, לצד לא מעט זכויות לעובדי הוועד שמאפשרים להם לעבוד בלי פחד מפיטורין שרירותיים. סעיף 33 לחוק ההסכמים הקיבוציים מדבר על החובה להגן על החברים בוועד גם לפני הקמתו.

סעיף 33 על צרופותיו לחוק ההסכמים הקיבוציים תששש 19.... מדבר על _____

ועד עובדים הוא גוף שעוזר לתמוך באנשי הוועד בבואם להגיע להסכמות עם המעסיק. אז הם לא יכולים להיות מאויימים בפיטורין ובהפחתת משכורת כפי נהוג לפעול בחלק מהארגונים בשוק העבודה.

כיוון עבודת הוועד צריך להיות במקום עבודה פרטנית – כאשר כל עובד יכול ללכת למעסיק או נציגו ולדרוש כספים, חופשות או הבראה שמגיעות לו, ותמיד להיות מסורב, יכול הוועד שמורכב מהרבה אנשים שתומכים בו לפנות בצורה מסודרת להנהלת המפעל / מקום העבודה ולגבש דברים לטובת הפועלים באופן כולל. ועד העובדים עובד למטרת קידום רווחת העובדים והוא מקבל תמיכה מארגון עובדים.

אתם יכולים להקים ועד תחת ארגון עובדים, שאז תהיו כפופים לארגון אשר מייצג אלפי ועשרות אלפי עובדים. יש להנהלה כזו יתרון בסיסי שהם יודעים כיצד לנהל משברים ויכולת לעזור לכם עד רמה מסויימת. מנגד, יש שימוש בכח שלכם תמורת עבודת הארגון למענכם בארגון שביתות לטובת חברים אחרים בארגון. לפיכך מן הדין שתבדקו את הארגונים המציאים לכם ממרכולתם על מנת לבחון האם ברצונכם להכנס לארגון, אם לאו.

בכל מקרה תוכלו להעזר בהנחיות ועד העובדים ודרכי פעולתו ונוהל הבחירות.

בבואכם להרים ועד צריכים לדאוג למספר דברים

שלב ראשון – התארגנות ובחירות

1. יש מקום להקים ועד ביניים שיכול לבצע את הדברים הנזקקים לצורך הקמת מעמד של ועד פועלים. ראשית חייבים להביא כמה שיותר פועלים לבחירות של הוועד הפועל. לשם כך יש צורך להחתים את העובדים, מינימום 30% אבל רצוי להחתים כ-75%, על טופס שניתן להשיגו.
2. מן הראוי שהוועד יכלול אנשים שעובדים במקום מעל שישה חודשים יכולים ולקבל חמש המלצות של חבריו לעבודה – עובד כזה יוכל להציג מועמדות לוועד.
3. לרשום בטופס על מספר דברים שצריך להצביע בעבורם במועד הזה. 1. בחירות לוועד. 2. לקבוע תקנון מוסכם. 3. מינוי גזבר. 4. החלטה בדבר הליכה למו"מ עם ההנהלה.
4. לקיים בחירות מסודרות. תכינו פתקים מראש, קלפי נעול ולאחר מכן תעשו ספירה מסודרת של הטפסים. לכל החלטה כזו תכינו פרוטוקול ותיקו אותו. רצוי להכין טופס פרוטוקול במחשב. שמישהו ישמש כרשם ויכתוב כל דבר שקורה באספה הזו. רצוי להקליט אבל להזהר. זוהי העדות הראשית נגד המארגנים והפעילים.

שלב שני – צירוף או אי צירוף אחד מההסתדרויות

5. הועד קודם כל ישב וישקול האם ירצו לצרף אחד מההסתדרויות כמייצגים אותם בפני הרשויות.
- א. הפלוס – יש להם כח רציני שיוכל להיות מופעל במידה וההנהלה לא תרצה לשתף פעולה עם הועד הנבחר ועוד. יש גם חשיבות לעניין הפיטורין שההסתדרויות יכולות להגיע לבית המשפט מהר יותר מאשר אדם מיוצג יוכל לעשות זאת.
- ב. המינוס – הם לא בדיוק מעורבים. הם רוצים לקחת את הכסף ולא לעשות כמעט דבר לשם כך. שימו לב שהסכום שנגבה מהאנשים הוא כ-0.94% מהתלוש. מי שלא הצטרף, לאחר כינון הועד יצטרך לשלם 0.5% ממשכורתו.
6. הח"מ, אישית, חושב שיש מקום לערב את ההסתדרות. זהו גוף רציני וגדול ויכולתו להתמודד עם המעבידים היא טובה יותר.
7. לשיקולכם יש את ההסתדרות המקורית, יש את ההסתדרות החדשה, מען, ועוד.

שלב שלישי – ההתקדמות

8. להתחיל לפעול. להכין רשימת דרישות מהמעסיק. מן הראוי לשבת קודם עם העובדים ולשמוע אותם. לתת להם שבוע ואז לבצע ישיבת ועד שתכנס את הדרישות והבקשות. מן הראוי שתעשו זאת רק בימים שאתם לא עובדים. כעת אתם עדיין חשופים לפיטורין אם כי פחות.
9. להתחיל לנהל את הועד בצורה מסודרת. אני מניח שבאזשהו שלב תוכלו לנהל את הועד בתשלום מלא ללא ביצוע העבודות. אבל זה בשלב מאוחר יותר.
10. להגיע לפגישה עם ההנהלה. הפגישה הראשונה רווית יצרים. הם ינסו לעצבן אתכם. אתם הגעתם לנהל את הועד ואתם יושבים שם בפגישה והם לא אוהבים. ניתן להגיע למספר סעיפים קטן שם. המטרה של המפגש הזה היא לעשות עליכם רושם. אם זאת על ידי הודעה על פיטורין ואם זאת על ידי קיום שימוע בדיוק במקום זה ועוד מרעין בישין.
11. סיכוי סביר שהם יתחילו באיתור הפורעים הראשונים הקשורים לועד ולנסות למנוע מהם התאגדות או בחירות. סיכוי סביר שהם יכנסו פגישות עם העובדים וינסו "לשכנע" אותם לא לתמוך בבחירות באנשים שבאים לפגוש אתכם. הם ינסו לחבל בבחירות בכך שהם ינסו למנוע מהאנשים להגיע לבחירות. הם ינסו לעורר מהומה ולסכסך בין האנשים עוד טרם הבחירות. הם ינסו לפלג את העובדים. קחו את זה בחשבון ונהלו את הפגישה בצורה נאותה.

שלב רביעי – ביסוס

12. כעת, לאחר בניית הועד, אם כפוף להסתדרות כלשהי ואם בבניה עצמית, נוכל לשבת עימם ולהגיע להסכמים מסודרים.
13. כעת, כועד, תוכלו לנסות ולשנות חלק מהתנאים בחברה. תוכלו דבר ראשון לקבל תשלום בעבור שעות הנסיעה שלכם! תוכלו לדאוג לקבל מחיר נורמלי בעבור העבודה שלכם. תוכלו לקבל סולמות לעליה על מנת לבדוק דברים, טפסים טובים יותר ועוד. תוכלו לקבל ותק כתוספת לתשלום בעתיד. תוכלו לכמת את העבודה בצורה אחרת מאשר הדבר פועל כעת. תוכלו לנסות ולעשות עוד דברים שיכולים לעזור.

14. במסגרת ועד שעובד נכון תוכלו לעשות שאת בעלות מינימלית של 0.95% מהשכר (+ עוד 50 ₪ להקמת הועד ודאגה גיבוי משפטי).

15. הועד יכול להיות טוב ויכול להיות רע. חשוב לראות כיצד מתייחסת אליו ההנהלה. אם הועד טוב מדי, הם יפנקו אותו. אם לא, הם ישנאו אותו וינסו לפטר אותו באופן קונסיסטנטי. אני מעדיף את הועד הנושך, עם בלאגן משפטי וזכויות מופרות ותביעות כספיות. זה הועד שעובד.

16. דברו איתי.

עזר מבורך, עו"ד לדיני עבודה